

OBSAH

ÚVODEM	9
1 ZÁKLADY EKONOMICKÉ STATISTIKY	11
1.1 Pojetí ekonomické statistiky	11
1.2 Druhy statistických ukazatelů	16
1.3 Třídění v ekonomické statistice	20
1.3.1 Pojetí výrobní sféry	20
1.3.2 Jednotná soustava sociálně ekonomických klasifikací	23
1.3.3 Mezinárodní klasifikace	26
2 STATISTIKA PRACOVNÍCH SIL	31
2.1 Pracovní zdroje	32
2.2 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	33
2.3 Počet pracovníků v národním hospodářství	34
2.4 Měření zaměstnanosti a využití pracovních zdrojů	36
2.5 Bilancování a analýza pracovních zdrojů	38
2.5.1 Věková struktura pracovních zdrojů	40
2.5.2 Kvalifikační struktura pracovních zdrojů	41
2.6 Pohyb pracovních sil	43
2.7 Zjišťování pracovních sil v organizacích	45
2.7.1 Fyzický a přepočtený stav pracovníků	45
2.7.2 Zvláštnosti zjišťování pracovníků v zemědělství	46
2.8 Struktura pracovníků	47
2.8.1 Druh činnosti	47
2.8.2 Kategorie zaměstnání	47
2.8.3 Kvalifikace pracovníků	48
2.8.4 Věk pracovníků	50
2.9 Využití pracovních sil	50
2.9.1 Ukazatele využití pracovní doby	51
2.9.2 Bilance pracovní doby	53
3 STATISTIKA ZÁKLADNÍCH PROSTŘEDKŮ	55
3.1 Zjišťování stavu základních prostředků	57
3.1.1 Kapacitní ukazatele základních prostředků	57
3.1.2 Peněžní ukazatele základních prostředků	58
3.2 Struktura základních prostředků	61
3.2.1 Technická úroveň základních prostředků	62
3.2.2 Technický stav základních prostředků	64
3.2.3 Stáří a doba užívání základních prostředků	64
3.3 Reprodukce základních prostředků	65
3.3.1 Ukazatele intenzity reprodukce základních prostředků	68
3.3.2 Statistika investic	70
3.4 Měření využití základních prostředků	76
3.4.1 Konstrukce měř využití základních prostředků	77

3.4.2	Zjišťování měř využití základních prostředků	78
3.4.3	Ukazatel produkční účinnosti základních prostředků	79
3.4.4	Časové využití základních prostředků	80
3.5	Odvětvové zvláštnosti měř využití základních prostředků	86
3.5.1	Ukazatele vybavenosti technikou a energií	86
3.5.2	Ukazatele využití výrobního zařízení	87
3.5.3	Ukazatele využití energetického zařízení	90
3.5.4	Ukazatele využití výrobního zařízení v zemědělství	91
3.5.5	Ukazatele využití výrobního zařízení ve stavebnictví	92
3.5.6	Ukazatele využití základních prostředků v dopravě	92
3.6	Vztah mezi základními prostředky a pracovní silou	94
3.6.1	Ukazatel vybavenosti práce základními prostředky	94
3.6.2	Vztah základních prostředků a pracovních míst	95
4	STATISTIKA ZÁSOB	97
4.1	Ukazatele vázanosti zásob	98
4.2	Ukazatele rychlosti obratu	99
4.3	Analýza dynamiky rychlosti obratu	103
5	STATISTIKA VÝSLEDKŮ ČINNOSTI	108
5.1	Obečné problémy	109
5.2	Typy ukazatelů produkce podle měřicích jednotek	110
5.2.1	Naturální a smluvené naturální ukazatele	111
5.2.2	Pracovní ukazatele	112
5.2.3	Hodnotové (peněžní) ukazatele	113
5.3	Typy ukazatelů produkce podle obsahu	114
5.3.1	Ukazatele produktu	114
5.3.2	Ukazatele čisté produkce	118
5.4	Ukazatele produkce odvětví	120
5.4.1	Ukazatele průmyslové produkce	120
5.4.2	Ukazatele produkce zemědělství	126
5.4.3	Ukazatele produkce stavebnictví	128
5.4.4	Ukazatele produkce ostatních odvětví	132
5.5	Ukazatele výkonů hospodářských organizací	134
5.5.1	Ukazatel výkonů	134
5.5.2	Ukazatel upravených vlastních výkonů	136
5.6	Souhrnné ukazatele produkce výrobní sféry	141
5.6.1	Výpočet společenského produktu	141
5.6.2	Vztah odvětvových a národohospodářských ukazatelů vytvořené produkce	144
5.6.3	Výpočet národního důchodu	145
5.6.4	Dvě koncepce výpočtu národního důchodu v ČSSR	150
5.6.5	Oceňování položek národního důchodu	154
5.7	Měření a rozbor vývoje objemu produkce	154
5.7.1	Indexy čisté produkce	158
5.7.2	Propočet vlivu činitelů změn čisté produkce	162
5.8	Srovnatelnost ukazatelů produkce socialistických zemí	165
5.9	Ukazatele produkce v nesocialistických zemích	166
6	STATISTIKA OBĚHU	169
6.1	Odbyt (dodávky)	170
6.2	Obrat nákupu	174
6.3	Velkoobchodní obrat	174
6.4	Maloobchodní obrat	174

6.5	Obrat zahraničního obchodu	175
6.6	Základní úlohy rozboru oběhu	177
7	CENOVÉ INDEXY	179
7.1	Index velkoobchodních cen v průmyslu	181
7.2	Indexy maloobchodních cen zboží a služeb	182
7.3	Indexy životních nákladů	183
7.4	Statistická deflace	184
7.5	Srovnávání cenových indexů	185
8	STATISTIKA PRODUKTIVITY PRÁCE	190
8.1	Ukazatele úrovně produktivity práce	190
8.2	Charakteristiky vývoje produktivity práce	194
8.3	Statistické zjišťování ukazatelů produktivity práce	196
8.4	Rozbor vývoje produktivity práce	198
8.4.1	Přímé propočty průměrné změny úrovně produktivity práce	199
8.4.2	Propočet průměrné změny úrovně produktivity práce rozkladem změny její průměrné úrovně	202
8.4.3	Rozklady vlivu změn ve složení vynaložené práce	206
9	MĚŘENÍ EFEKTIVNOSTI A NÁKLADOVOSTI	210
9.1	Měření efektivnosti hospodářských organizací	210
9.1.1	Dílečí ukazatele efektivnosti	213
9.1.2	Rozbor vývoje rentability výrobních fondů	215
9.2	Ukazatele nákladovosti produkce	219
9.2.1	Závislost nákladovosti na vymezení stupně dokončenosti	221
9.2.2	Vliv odbytové způsobilosti na vymezení nákladovosti produkce	224
9.2.3	Vliv ocenění na ukazatele nákladovosti výkonů	224
9.2.4	Druhy dílečích ukazatelů nákladovosti	225
9.2.5	Rozbor vývoje nákladovosti	227
9.2.6	Rozbor změn dílečích nákladovostí	230
9.3	Hodnocení efektivnosti národního hospodářství	233
9.3.1	Přepočty hrubého domácího produktu do společné měny	238
9.3.2	Mezinárodní srovnávání kupní síly měny	241
9.3.3	Srovnávání indexů produktivity všech faktorů	247
10	STATISTIKA VĚDECKOTECHNICKÉHO ROZVOJE	250
10.1	Statistika vědeckovýzkumné základny	251
10.2	Statistika inovačních procesů	252
10.2.1	Ukazatele mechanizace a automatizace	252
10.2.2	Ukazatele technologické úrovně výroby	255
10.2.3	Ukazatele organizace výrobního procesu	256
10.2.4	Jakost produkce	258
10.2.5	Technická pokrokovost výrobků	261
10.2.6	Obměna (inovace) výrobků	262
11	MEZIPODNIKOVÉ SROVNÁVÁNÍ	264
11.1	Metodologické problémy mezipodnikového srovnávání	265
11.1.1	Volba základu srovnání	265
11.1.2	Stejnorodost souboru podniků	266
11.1.3	Ukazatelové soustavy	266
11.2	Kvantifikace vlivu analytických ukazatelů na vrcholový ukazatel efektivnosti	268
11.3	Příklad mezipodnikového srovnání úrovně hospodaření	269

11.4	Víceaspektní analýza	271
11.4.1	Bodovací metoda	272
11.4.2	Metoda normované proměnné	273
11.4.3	Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu	274
12	STATISTIKA ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ	276
12.1	Měření životní úrovně	276
12.1.1	Zdroje a činitele životní úrovně	277
12.1.2	Složky životní úrovně	277
12.1.3	Syntetické ukazatele životní úrovně	278
12.2	Statistika spotřeby	281
12.2.1	Potenciální spotřeba	282
12.2.2	Nominální a reálné příjmy	287
12.2.3	Životní minimum	287
12.2.4	Skutečná spotřeba	288
12.2.5	Klasifikace spotřeby	291
12.2.6	Klasifikace spotřebitelů	292
12.2.7	Standardní spotřební jednotky	293
12.3	Zkoumání pružnosti spotřeby	294
12.3.1	Spotřební (poptávkové) funkce	294
12.3.2	Koeficienty pružnosti	295
12.4	Prameny údajů o životní úrovni	299
13	STATISTICKÉ PRAMENY	301
13.1	Publikační systém v ČSSR	301
13.2	Publikační systém RVHP a OSN	303
	LITERATURA	304
	REJSTRÍK	306